

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTJA PODLEHNIK

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

► **Tip lokacije:** policijska postaja

► **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju

► **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** policijska postaja razpolaga z dvema prostoroma za pridržanje, ki sta označena s številkami »1 in 2«. Prostor označen s številko »1« je namenjen za daljša pridržanja (do 48 ur); drugi prostor, označen s številko »2« pa je namenjen za krajša pridržanja (do 12 ur). V času obiska DPM ni bilo pridržane osebe¹.

Potek obiska in priprava poročila:

► Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 4. 4. 2012.**

► **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (namestnik varuhinje, specialist kriminalističnega preiskovanja) in dve predstavnici nevladnih organizacij (Pravno – informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Inštitut Primus).

► **Vsebina obiska:** uvodni razgovor z dežurnim policistom, pomočnikom komandirja, kasneje pa se je pridružil tudi komandir policijske postaje. Sledil je ogled prostorov, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov ter zaključni razgovor.

¹Prostor za daljša pridržanja je opremljen z vso potrebno opremo (žimnico, WC-jem in umivalnikom), video nadzorom in govorno napravo, kar je ustrezno označeno z nalepkami. Na steno prostora za pridržanje sta pritrjena stol in miza.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 24. 5. 2012, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede v njem izpostavljenega; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 16. 8. 2012, torej 84. dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- da je bil v hodnik pred dežurnim policistom nameščen nabiralnik za anonimno oddajo pritožb.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da policijska postaja priskrbi natisnjen seznam odvetnikov in ga namesti v prostor za sprejem pridržanih oseb.

DPM: menimo, da bi v prostoru za postopke (tudi glede na podatek, da je bilo v letu 2011 v obravnavi kar 22 tujcev) moralo biti nameščenih vsaj nekaj stolov oziroma klopi, kamor bi se tujci v času policijske obravnave lahko usedli².

DPM: poudarjamo, da je treba čakalnico za tujce po vsaki uporabi očistiti in iz njih odstraniti tudi morebitno uporabljeno posteljnino in odeje³.

DPM: predlagamo, da se prostor za nameščanje tujcev (čakalnico) označi s številko, da ne bo dvomov, v katerem prostoru je dejansko bil tujec v času postopka na policijski postaji⁴.

► odziv pristojnih

MNZ: na policijski postaji so ažurni seznam odvetnikov namestili v prostor za sprejem pridržanih oseb.

MNZ: policijska postaja je v prostor za postopke s tujci namestila dodatne stole.

MNZ: na policijski postaji skrbijo za redno čiščenje prostorov, vključno s čakalnico. Odejo, ki je bila v času vašega obiska v tem prostoru pa so pospravili v za to namenjeno omaro.

MNZ: na policijski postaji so ustrezno označili prostor za obravnavo.

²V večji čakalnici je bilo v času obiska pet miz in 4 blazine (športne). Kot pomanjkljivost smo opazili, da v prostoru ni nameščenega nobenega stola oziroma klopi, pri čemer je pomočnik komandirja sicer pojasnil, da se tujcem, ki so v postopku stole omogoči takoj, ko se jih pripelje na policijsko postajo v obravnavo. Na to pomanjkljivost je DPM sicer opozoril že ob zadnjem obisku 15. 9. 2009, ki pa kljub zagotovitvi v odzivnem poročilu MNZ, da bodo v prostor za postopke dodatno nameščene klopi, to do sedaj očitno še ni bilo realizirano.

³V času obiska smo na mizi v večji čakalnici opazili tudi odejo, za katero menimo, da ne bi smela biti v tem prostoru. Predhodno smo namreč ugotovili, da policijska postaja razpolaga s svežimi oziroma čistimi odejami, ki pa so shranjene v omari v prostoru za sprejem pridržanih oseb, zaradi česar lahko sklepamo, da odeja po uporabi ni bila pospravljena oziroma odstranjena iz prostora za postopke s tujci.

⁴Ob obisku je bilo ugotovljeno, da prostori za obravnavo tujcev (čakalnice) niso označeni s številko. Pomočnik komandirja je sicer pojasnil, da policisti »interno« vedo, da gre za prostor št. 3 in takšno oznako uporabljajo tudi v obrazcih.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na natančnost pri izpolnjevanju uradnih obrazcev, povezanih s pridržanjem, zadržanjem in tudi izročitvami tujim varnostnim organom (tudi v delu seznanitve osebe s pravicami in razlogi odvzema prostosti)⁵.

DPM: poudarjamo, da mora biti vsaki pridržani osebi, ki zaprosi za zdravniško pomoč, ta tudi omogočena⁶.

DPM: želimo pojasnilo o statusu osebe (ali je bila pridržana ali zadržana oziroma ali ji je bila prostost morda odvzeta na kateri drugi podlagi) od vloge za azil in nato izročitve le te tujim varnostnim organom na mejnem prehodu Macelj⁷.

MNZ: policijska enota je bila opozorjena na doslednost in natančnost pri izpolnjevanju uradnih dokumentov in vnosu podatkov v evidenco pridržanih in zadržanih oseb (način seznanitve osebe s pravicami, zagotavljanje zdravniške pomoči, natančnem izpolnjevanju dokumentacije o pridržanju, ko se to izvaja v različnih policijskih enotah itd.)

MNZ: v zvezi zagotavljanjem zdravniške pomoči pridržanemu vas obveščamo, da je imenovani med pridržanjem, ob 6.40 zaprosil za zdravniško pomoč, ki pa mu ni bila nudena, ker ga je pet minut za tem v policijski enoti prevzel sorodnik, ki je povedal, da ga bo sam odpeljal k zdravniku, če bo potrebno. Pridržanje imenovanega je bilo ob 6.45 zaključeno, ker so v policijski enoti ocenili, da ni bilo več razlogov za pridržanje. Strinjamo se, da bi navedene okoliščine lahko bile bolj jasno evidentirane.

MNZ: v zvezi s postopkom policistov s tujcem vas obveščamo, da so policisti ob 4.00, ko je tujec podal vlogo za mednarodno zaščito, pa do 13.00 ure, ko je po razgovoru z delavcem sektorja za mednarodno zaščito odstopil od vloge, ravnali v skladu z Zakonom o

⁵V letu 2012, v času od 1. 1. 2012 do dneva obiska so policisti policijske postaje odredili 15 pridržanj, sicer pa je bilo na policijski postaji pridržanih 18 oseb (v treh primerih za druge policijske postaje) ter dva primera zadržanja po Zakonu o nadzoru državne meje. Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je pri pridržanju ene izmed oseb (27. 1. 2012 do 28. 1. 2012, med 20.00 in 14.00 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) ugotovljeno, da iz uradnega zaznamka o pridržanju ni razvidno, v katerem prostoru za pridržanje je bila ta oseba pridržana oziroma nameščena. V uradnem zaznamku je bilo tudi navedeno, da je bil pridržani osebi »ponujen obrok hrane«, vendar pri tem iz te navedbe ni mogoče razbrati, ali je oseba obrok hrane tudi vzela ali zavrnila.

⁶Pri pregledu postopka pridržanja ene izmed oseb (12. 2. 2012, med 5.35 in 6.45 uro na, podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških), je bilo ugotovljeno, da so bile v rubriki »v prostoru za pridržanje« opravljene popravki, tako da ni bilo mogoče ugotoviti ali in v katerem prostoru za pridržanje je bila ta oseba. Prav tako je bilo v uradnem zaznamku o pridržanju zabeleženo, da je oseba tožila zaradi bolečin v hrbtu, vratu in imela odrgnine. Nadalje je v uradnem zaznamku navedeno, da je pridržana oseba ob 6.40 uri zahtevala zdravnika (ni navedeno katerega) ter, da jo je nato ob 6.45 uri prevzel sorodnik.

⁷Pri pregledu zadržanja in kasneje pridržanja ene izmed oseb je bilo ugotovljeno, da je bila oseba od 6. 3. 2012 do 7. 3. 2012 med 22.50 in 1.30 uro najprej zadržana. Nato je bila oseba od 7. 3. 2012 ob 1.30 uri pridržana, in sicer do 4.00 ure, ko je podala vlogo za azil. Na podlagi vloge za azil je policijska postaja obvestila inšpektorja za azil v Azilnem domu, ki je prišel na policijsko postajo in s tujcem opravil postopek, vendar je oseba nato od vloge za azil odstopila. Na podlagi tega je bila oseba ob 14.10 uri na mejnem prehodu Macelj izročena tujim varnostnim organom.

mednarodni zaščiti in so izpolnili predpisani registrski list. Za čas od 13.00 ure pa do 14.10, ko je bil tujec izročen hrvaškim varnostnim organom, bi morali policisti zoper njega ponovno odrediti pridržanje, saj so bili izpolnjeni razlogi po 2. odstavku 43. člena zakona o policiji, česar pa niso stori.